

“ Non est mortale quod opto ”

Mesalia

ORGAAN VAN DEN — — —
OUDHEIDKUNDIGEN KRING
— — VAN WUESTWEZEL

(VERSCHIJNT VIJF MAAL PER JAAR)

Zesde Jaargang

1931

Nr. 2

Oudheidkundige Kring van Wuestwezel

EERE-VOORZITTERS :

Baron R. de Kerchove d'Exaerde, Burgemeester van Wuestwezel.

Z. E. H. Raeymaekers, pastoor-deken, Esschen.

VOORZITTER : Jos. Van der Jonckheyd, kosten-drukker.

ONDER-VOORZITTER : Arthur Bosschaerts, schoolhoofd, Gooreind.

SEKRETARIS : Karel Peeters, gemeentearchivaris.

SCHATBEWAARDER : Frans Verstraelen, schoolhoofd.

AFGEVAARDIGDE VAN 'T GEMEENTEBESTUUR : C. Theuns, schepen.

BESTUURSLEDEN :

E. H. J. Van Loenhout, onderpastoor.

Jozef Cools, onderwijzer.

Gustaaf Goris, onderwijzer.

Jozef Van den Zegel, schoolhoofd, Achterbroek.

BESCHERMENDE LEDEN :

Gemeentebestuur van Wuestwezel.

Oudheidkundige Kring van Esschen.

Hoogerw. Mgr. Hoppenbrouwers, prelaat van Grimbergen.

Hoogerw. Mgr. S. Le Grelle, huisprelaat van Z. H. den Paus, Bibliotheek van het Vaticaan, Rome.

Gravin L. du Chastel de la Howardries, Hollain.

P. Vermoelen, lid der Bestendige Deputatie, Hoboken.

J. Schobbens, griffier der provincie Antwerpen.

Petrus Aerden, gemeenteontvanger.

J. Anthonissen, Kruisweg.

J. Berben-Van Beeck, IJzerenweglaan, Hoogboom-Cappellen.

Maria Bervoets, onderwijzeres.

J. F. Bevin, oud-leeraar H. B. S. Bergen op Zoom (Holland).

Alfons Beyers, Dorp, 106.

J. Blicke, Lange Herenthalsstraat, 26, Antwerpen.

J. Boeren, Dorpstraat.

A. Bogaert, gemeentesekretaris, Borgerhout.

Dr. V. Bosschaerts, geneesheer.

Ben. Braeckman, Graaf van Hoornstraat, 52, Antwerpen.

L. Braeckmans, drukker-uitgever, Brecht.

Eerw. Heer Kannunik Broeckx, pastoor-deken, Contich.

E. Brosens, Van Luppenstraat, 11, Antwerpen.

Wed. F. Breugelmans, Handelslei.

W. J. J. C. Bijleveld, archivaris, Leiden (Holland).

E. H. Celens, pastoor, Achterbroek.

E. H. G. Celis, conservator v. h. Folklore Museum, Gent.

Fr. Claes, conservator Musea «Steen» en «Vleeschhuis», Antwerpen.

Fr. Collin, Consciencestraat, 13, Antwerpen.

Louis Cools, Handelslei.

Armand Cosemans, Ballaerstraat, 50, Antwerpen.

Jos. Costmans, De Beuckerstraat, 17, Antwerpen.

R. Cuvillier, IJzerenweglaan, 60, Hoogboom-Cappellen.

Eerw. Zuster M. Damiana, klooster, Haasrode.

L. De Bie, Tuinwijk, Eekeren.

R. Debonnaire, tandarts, Merxem.

Gustaaf Deckers, Candidaat-Notaris.

E. H. C. De Clerck, Tolstraat, 54, Antwerpen.

E. H. L. De Coster, pastoor-deken, Eekeren.

E. H. Karel De Decker, onderpastoor, Berlaar.

Baron Fernand de Kerchove d'Exaerde, Kasteel « Sterbosch ».

Jonkvrouw Gwendoline de Kerchove d'Exaerde, Kasteel « Sterbosch ».

Baron Henri de Kerchove d'Exaerde, senator, Gent.

Jonkvrouw Marie-Claire de Kerchove d'Exaerde, Kasteel « Sterbosch ».

Eerw. Heer Thierry de Kerchove d'Exaerde, Kasteel « Sterbosch ».

J. De Ridder-Van Beeck, Statiestraat, 17, Waterloo.

Alf. De Vrin, Edelinckstraat, 24, Antwerpen.

J. P. Dupont, Verbondstraat, 31, Antwerpen.

E. H. Kan. Dr. A. Erens, archivaris, abdij Tongerlo.

Festraets, Kerkstraat, 17, Mortsel.

E. H. Gagelmans, pastoor, Hulsen (Balen-Nethe).

Const. Goetsstouwers, Calmpthoutsche Steenweg.

E. H. A. Goossenaerts, Legeraalmoezenier, Antwerpen.

Dr. J. Goossenaerts, Molenstraat 23, St. Amandsberg.

R. Govaert, onderwijzer, Gooreind.

Prof. Dr. L. Grootaers, hoogleeraar, Leuven.

M. Haesaert, Kerkeneind 73, Calmpthout.

E. H. Alb. Henderick, Schootenhof-Schooten.

Corn. Hens, maalder.

Jaak Hens, maalder.

Jan Hens, handelaar, Dorpstraat.

H. Hoeben-Van den Wijngaert, expert-boekhouder, Hove.

J. Hofmans, bestuurder der melkerij.

WESALIA

Orgaan van den Oudheidkundigen Kring van Wuestwezel

ABONNEMENTSPRIJS : 5 fr. per jaar ; Buitenland 10 fr.

Beheer : FRANS VERSTRAELEN (postcheckrekening n° 1656.25)

Redactiesekretaris : KAREL PEETERS, Wuestwezel.

Marlborough en Wuestwezel

Op den hertog van Marlborough en zijn beroerde lotgevallen is er gezongen geworden van in de XVIII^{de} eeuw, zoo in het Fransch als in het Vlaamsch, en tot in Wuestwezel is Marlborough onder den naam van Malbroek een persootje van belang uit den folkloreschat.

Maar wie wist er dat de Wezelsche voorvaderen heel wat met dien zelfden Malbroek in levenden lijve hadden te stellen?

Dat was natuurlijk in de jaren van den successieoorlog van Spanje, toen de Engelschen — met Malbroek, — en de Hollanders en de Keizerlijken het aan den stok hadden met den koning van Frankrijk om hem te beletten zijn kleinzoon op den troon van Spanje te plaatsen.

In dezen oorlog die in 1702 inzette en die duurde tot de barreeltractaten van 1713, was het tegen de Franschen te doen o. a. in de Zuidelijke Nederlanden. Ten jare 1706 viel Antwerpen in handen van de Verbondenen en meteen was Marlborough in onze buurt en daar hij nu herhaaldelijk had te onderhandelen met de heeren in den Haag, — het zijn juist die onderhandelingen geweest, die de eerste aanleiding waren tot het spotliedje, — kwam Marlborough herhaaldelijk bij ons voorbij. Onze vereerde collega K. Peeters heeft dan ook in het archief er menig spoor van ontdekt en we meenen onze lezers genoeg te doen met die citaten hier mee te deelen; ze zijn tezelfdertijd van belang voor den historicus die b. v. een ingaande studie op de bedrijvigheid van den beroemden hertog maken wil. Het dorpsarchief kan hem inlichtingen aan de hand doen, die hij vergeefs te Londen of te Brussel zoeken zou. (*)

(*) In «Gazet van Antwerpen» verschenen twee bijdragen over Marlborough door E. H. Dr. Fl. Prims : «Marlborough te Antwerpen (1706-12)» en «Marlborough en Tarrazena» [G. v. A. 21/22 Maart en 18/19 April 1931].
(Red.)

En nu laten we verder het woord aan den hoofdsteller van « Wesalia ».

Fl. PRIMS.

Hier volgen de teksten in hun chronologische volgorde. Onderaan is door ons aangegeven waar we de teksten haalden. Ziehier de verklaring der beginletters die we daarbij gebruikten :

R. C. = Register Correspondentie [1706-13.]

O. R. = « Ordres de route », verklaringen, enz. van doortrekende troepen

L. Rek. = Afzonderlijke rekeningen, gewoonlijk opgemaakt door de borgemeesters (gescheiden van gewone dorpsrekeningen).

Losse stukken = Notities door de inwoners opgemaakt en ingeleverd ter verrechvaardiging hunner rekeningen. (De sommen hiervan zijn terug te vinden in de L. Rek.)

27 April 1707. « Opden 27 april a° voors. hebben alhier gepeys-
tert de peerden ende wagens vanden Treyn van-
den Heere *Generael Marlebourgh* ende verteirt
als volgt :

... aende peerden staende opde strate tot ontrent
eenhondert veertigh int getal... » [L. Rek. 1707]

8 Oct. 1707. « Ernest Willem van Salisch,... Gouverneur van
Breda.

Werdt hiermede geordonneert den Capiteyn van
dit Garnisoen met sestigh man te voet, nae dese
gesien te hebben van alhier te marcheren naer
Westwesel (sic) ende sijn aldaer posteren *opt
kerkhoff* omme den march der Dragoners de-
welcke *milord Ducq de Marleborough* gees-
corteerd hebben, te decken, sullen op morgen van
aldaer wederom herrewaerts te rugge keeren,
werdende den voorschreven Capiteyn by desen
belast goede ordres te houden, dat geene clachten
wegens hem geschieden want hij voor alle des-
ordres zal hebben te verantwoorden.

Actum Breda acht October eenduysent seven-
hondert ende seven. » [O. R.]

8 Oct. 1707. (Afschrift) « L'officier commandant detachment
des Dragons de Wolleff de septante Hommes
aura à marcher ce huit à *Wuestwesel* et le lende-
main à *Breda*.

Faict à Achterbroeck le huitième Octobre mil
sept cent et sept.

Estoit signé *Le pr^e et Duc de Marlborough*. »

[O. R.]

14 Oct. 1707. Bericht aan de dorpen v. h. land van Ryen, dat
ze moeten tusschenkomen in het betalen van « de

peerden, chaisen, carossen die den heere prince de *hertogh van Marlebourgh* hebben getransporteert naer den *Moerdyck* ende van daer wederom naer dese stadt, ende daernaer van hier wederom naer *Vlaenderen* tot *Haesdonck*. Alles ingevolge de ordres vande Heeren Raet van Staeten gecomiteert over het gouvernement van dese Nederlanden. Welcke oncosten ick hebbe selfs betaelt aengesien de voerlieden postelende sonder prompte bethaelinge niet en sochten te leveren, gelyck en midts de quaede bethaelinge der schippers, ende diergelycke moeyelyckheydt... »

Was ondert. A. de la Faille.

[Datum der reis is niet opgegeven.]

[R. C.]

19 Oct. 1707.

Reisorder voor « les chevaux d'Artillerie Britanique de *Gand* à *Breda*. »

Gegeven door « *pr. et duc de Marlborough* » au camp de Avelgem.

[O. R.]

23 Nov. 1707.

Verzoek tot betaling vanwege della Faille.

« ... de leste leveringhe van peerden, chaisen, waegens, tot transport van *S. H. den Hertogh van Marlebrough* naer den *Moerdyck* ende naer *Vlaenderen*... »

[Naast de specificatie (verdeeling) staat 18 November 1707.]

[R. C.]

18 Dec. 1707.

Verzoek vanwege A. Dellafaille om rekeningen in te brengen.

« Om te liquideren over... »

... ende oock over de relaypeerden gedaen tot transport van *S. H. den hertogh van Marleborough*... »

[Datum der reis niet vermeld.]

[R. C.]

8 Mei 1708.

« Le sousigné Capitaine Commandant au Régiment de Westerloo déclare d'avoir eu ordre de Monsieur le *comte d'Athelone* de se rendre le sept de ce mois avec soixante dix cavalliers au village de *Achterbroeck* sur le chemin d'Anvers au *Moerdyck* pour y attendre *milord Duc de Malborouggh* ou des ordres de sa part. Faict au village de *Achterbroeck* ce huit de may 1708.

Le Comte Eugène de Noyelle. »

[O. R.]

5 Juli 1708.

« Repartitie om te bethaelen den posthauwer *Hermans* met de sijne, die geleverd hebben de postpeerden waegens & tot transport vande leste voyage vanden heere prince ende Hertogh van *Marlebourgh* vanden *Moerdyck* naer dese stadt, alsoock voor de waegens gedient tot transport van acht regimenten Engelsche Dragonders... »

- [Aangeteekend : « leste voyage... 15 May 1708]
(Ondert. A. Dellafaille) [R. C.]
- 4 Aug. 1708. ... « hetgene verschoten hebben in eene cleyne repartitie over de seven quartierien in het Transport vanden heere *prince van Marlborgh* in meert... »
[Uit een repartitie over het quartier v. Ryen.] [R. C.]
- 9 Jan. 1709. « Don Louis de Borgia etc. gouverneur et châtelain de la ville d'Anvers.
« Il est ordonné à l'officier, porteur de cette, de marcher avec soizant cavaliers ou dragons pour se rendre à *Posthorn* où il attendra l'arrivé du *prince Eugène, milord ducq* et autres personnes, qui les accompagnent, que le ditte officier escortera si loing que leur Alteses le trouveront convenir aupre quoy retournerons en cette, leur garnison. Faict à Anvers ce 9e janvier 1709. »
[O. R.]
- 23/25 Jan. 1709 « Den 23 dito ingecomen een commande dienende tot escort van hunne Hoogh^{den} den *prince Eugène ende Hertogh van Marleborgh* ende vertrocken 25 dito synde 48 ruyters ende drye onderofficieren... » [L. Rek. 1708-09]
- 31 Jan. 1709. « ... betaelinghe der postpeerden getransporteert hebbende den heere *prince Eugenius en Hertogh van Malbrugh* in Januario 1709... » [R. C.]
[«volghens rekeninge van posthauwer Hermans»]
[R. C.]
- Januari 1709. « Als *Malboorgh* den eersten keer hier door quamp savonts eenen brief naer *Antwerpen* weest draghen, soo dat ick snachts voor het stat most blijven slapen en teeren... »
[Notitie van Jan Adr. van Aerde in Jan. 1709]
- 16 Februari 1709. Don Louis de Borgia y Centallas, Marquis de Tarazena...
« Laissez librem^t passer et repasser l'officier de Cavallerie porteur de cette, avec cinquante chevaux, que nous renvoyons pour escorter *milord Duc Prince de Marlbourough* au village de *Vesvusele* (= Wuestwezel) ou il restera jusqu'à l'arrivée dudit milord Duc et executera ses ordres.
Faict à Anvers ce 16e février 1709. Il executera ce que de bouche lui dira l'Adjutant gñeral qui doit partir demain avec pour les escorter. »
[O. R.]
- 18 Febr. 1709. Rekening van Hendr. Van der Vleet.
« Den 18 feb. eene reyse met syn peert op Breda

mette coersse van *Marlebourgh* — 6 gl. »
 [Hetzelfde in de rekeningen van Laureys van
 Turnhoudt e. a. « met sijn peert inde koetse. »]
 [L. Rek. 1708-09]

18 Juni 1709.

« Repartitie van 268 gulden synde de quote van
 Ryen in 1536 gulden over de seven quartieren tot
 bethaelinge van de relayen vanden heere *prince*
ende hertogh van Marlebourgh den 10 Juni ende
 volgende dagen 1709... »

[N. B. In Mei en Juni 1709 werden aanhoudend
 wagens en voerlieden opgevorderd « moietende
 aenvoeren de fouragie voorde cryghsvolckeren die
 staen te gaen camperen tot *Haesdoncq lande van*
Waes. »] [R. C.]

3 Oct. 1709.

A. Dellafaille meldt de opvordering van 50 wa-
 gens met drie paarden, ingevolge een brief van
 de Staten van Brabant.

« Den brieff melt oock vande desertie van eenige
 waegens hetgene qualyck wordt genomen, want
 den hertogh van *Marlebourgh* daerover aende
 Staeten clachtigh gevallen is... »

« Copije. — Brussel 2 Octob. 1709. Alsoo wij
 verstaen hebben vuytten naerderen brieff van
 sijne hoogh^t den heere *prince ende hertogh van*
Marlebourgh dat het meestendeel der Brabant-
 sche waegens, ten dienste van het leiger, geleverd
 volgens onse brieven vanden 15 sept. lestleden
 sijn verlopen, soo vinden wij ons genoodt-
 saeckt... » [R. C.]

4 Oct. 1709.

Brief v. d. « Staeten v. Brabant » over de repa-
 rtitie van verschillende sommen, waarin :

« differente dorpen vanden quartiere van Heren-
 tals over geleverde relaeypeerden ten dienste van
 syne hoocheyt den *prince ende hertoch van Mar-*
lebourgh in sijne reyse naer *Duytslant* in octob.
 vanden voors. jaere 1707... »

[Den 6 Maart 1710 reclameert men nog 780 gl.
 « over geleverde peerden ten dienste vanden heere
prince ende hertoch van Marlebourgh inden jaere
 1707 by den quartiere van Herentals geleverd in
 sijne reyse naer *Duytslant*... »] [R. C.]

28 Oct. 1709.

« Route pour les chevaux de l'Artillerie Anglaise,
 au nombre de mille et cinquante de *Gand* jusques
 à *Breda*... étoit sousigné *Le pr. et Duc de Marl-*
borough. » [O. R.]

2-3 Nov. 1709.

— « Den 2 IXber 1709 door een commande ver-
 teert dienende tot escorte vanden *hertogh van*
Marlebourgh 7 gl. »

- « Den 3 dito verteirt doorde helft vande commande comende met den *hertogh van Marlebourgh* 7 gl. »
[De andere helft was voor rekening van Calmpt-hout.] [L. R. 1709-10]
- 2/3 Nov. 1709. « Den 2 november 1709 soo isser bij mijn geweest eene commande om den *generael Marlbouroug* naer den *Posthoren* te convoyeren in het wegh en wederomkomen daervan hebbe ick gehouden een officier met eenen ruyter anderhalven dagh met twee nachten in haver, hoy, eten ende drincken. »
Den 3 9ber soo hebben wij hier de commande gehad die den gemelden generael van *Antwerpen* hier brochten, de welck waeren 24 man waervan *Kalmphout* de helft heeft gehad en ik hebbe gehad de reste ende daeraen gegeven een reffrissement aenden luytenant met 11 ruyters, ...
[Notities van Huybr. van Doren] [Losse st.]
- 29 Januari 1710. Repartitie van hetgeen de *Meyerye van Brussel* betaalde aan de « posthouders in de maent november 1709, verdient van geleverde postpeerden tot transport van hunne hoogheden de *prince Eugenius* ende den *Hertogh van Marlebourgh*... »
[Reis Nov. 1709] [R. C.]
- 16 Maart 1710. « Den 16 dito alhier gepeystert ende gedefroyeert een commande geescorteert hebbende den *Hertoch van Marlebourgh*. »
[L. Rek. 1709-10]
- 11 April 1710. « De Luytenant commanderende de 50 peerden welcke den hertogh van *Marlbourgh* sullen escorteeren weert hier mede belast om sich maendagh wesende den 19 April te begeven naer het gehucht *Achterbroeck*, en aldaer de koomste vanden gemelden hertogh te wachten en sijne Hoogheyt tot hier te escorteeren. Antwerpen 11 April 1710.
— D. Cocq. » [O. R.]
- 13 April 1710. « Den officier toonder deser sal met vyftigh ruyters sijn morgen vroegh ten 7 uren begeven naer *Achterbroeck* alwaer hij met sijn detachement sal afwachten de aenkoomste van *milord duc* die hij sal escorteeren tot in dese stadt, alswanneer den voorsz. officier soo aenstonts sal passeren met sijne ruyters naer het *vlaemschooft* en sal voorder marcheren naer *burcht* om aldaer oock *milord duc* af te wachten den volgenden dagh die hij sal escorteeren soo verre als het sal goet gevonden worden. Actum tot Antwerpen den 13 April 1710.
E. De Beurcq. » [O. R.]

- 14 April 1710. Den 17 April 1710 door een commande verteirt, dienende tot escorte van Hunne Hoog^a den *prince Eugenius* ende den *Hertogh van Marlebourgh*
45 gl. 6 st.
[L. Rek. 1709-10]
- 14-15 April 1710. Den 14ⁿ kwamen 50 ruiters van *Antwerpen* en 50 van *Breda* « dewelcke aldaer (Achterbroek) hebben gewacht naer den heere *Hertoch van Malburgh ende den prins Eugenius* dewelcke aldaer sijn gekomen den 15ⁿ April... »
Zij waren vergezeld van 20 à 24 man en werden officieel begroet. Schout, Schepenen en Borge-meesters (+ vorster) van Wuestwezel en Calmpt-hout waren daar al van den 14ⁿ : « aldaer ghe-wacht 24 ueren. »
Natuurlijk werd er veel verteerd : « tot Huy-brecht van Doren. » Vele losse rekeningen geven dd. 14-15 April : « verteirt ... brandewyn, bier, genever, toeback... » [Losse stukken]
- 15 April 1710. « Den 14 dito door een escort van den *hertogh van Marlebourgh* verteirt
9-12-2 »
[L. Rek. 1709-10]
- 14-15 April 1710. « Den 14 april 1710 soo hebbe ick gehouden 2 luytenanten met eenen cadet met drij ruyters die *milord Marlborough* en *prince Eugene* verwachtten, dese zijn vertrocken den 15 naer den mid-dagh, noch soo isser verteert onder het maecken van de billietten door de officiers die vooruyt quamen eenen gulden 4 st. »
[Notities Huybr. v. Doren] [Losse stukken]
- 16 April 1710. « Item den 16 April op *Cruyswegh* by eene com-mandie te peert bestaende in 72 paerden ende mannen, die den *hertoch van Malborch* hadden geescorteert dewelcke hier meynden te vernach-ten ende weg gekregen met een voeder haever ende 1 pint bier den man. »
[Stuk zonder naam van eischer] [Losse stuk.]
- 18 Mei 1710. « Relayen van hier naer Antwerpen metten *half-fenbroeder van den Hertoch van Marlebourgh* den 18 maj 1710. »
Op een los stuk heet het « voordien *broeder van den Hertogh v. Marlebourgh*. »
[L. Rek. 1709-10]
- 10 Nov. 1710. « Den 10 November 1710 gekomen de bogasie peerden van den *generael milord* en zijn snagts gebleven daarvan gehadt met 5 boeren peerden te samen 30 peerden en 3 offesiers geloseert. Borge-meester en Aelbert (= Albert Visser, de vor-

- ster) hebben opgetroocken ende afgesprooken de
somme van 24-2-8. »
[Notities v. Gerardus Havermans] [Losse st.]
- 29 Nov. 1710. Bevel aan twee regimenten Britsche Dragonders
van zich te gedragen volgens bijgaand reglement.
en zich te houden « dans une exacte discipline. »
Faict à Bruxelles, le 29e Nov. 1710. Etoit signé :
Le pr. et duc de Marlbourg. [O. R.]
- 21 Dec. 1710. Repartitie « tot bethalinge vande Relaypeerden
gedient hebbende tot transport vanden heere *Major*
Generael Cadogan ende de domestique van
syne hoogheyt den heere prince ende hertoch van
Marleborgh soo in Nov. als in December 1710. »
[R. C.]
- 27 Juli 1711. (Afschrift.) Order van « *Jean Duc et Comte de*
Marlborough, prince etc., met te volgen weg voor
« les recrues et chevaux de remonte des Hussars
impériaux. »
Au camp de Cote (Cosé?) 27 juillet 1711
[O. R.]
- 28 Nov. 1711. Repartitie... « tot betalinge vande geleverde re-
laypeerden den vierden ende negensten deser voor
syne hoogh. den heere prince ende *hertogh van*
Marlbourgh ende den heere *major Generael Ca-*
dogan... »
[Reis 4-9 Nov. 1711] [R. C.]
- 28-31 Oct. 1712. « 28 October 1712 het escort vanden hertogh van
Marlbourgh vertrocken 31 dito. »
[Specificatie] [L. Rek. 1711-12]

In volgende bijdragen zullen we de gebeurtenissen behandelen
die te Wuestwezel plaats grepen tijdens deze droeve oorlogsperiode
1702-13, waarover nog heel wat te vertellen is.

K. PEETERS.

Pastoor Donckers vermaakt vierhonderd gulden aan het Standonck's kollege te Leuven.

De heilige priester Jan van Standonck, die, uit geringe ouders
te Mechelen geboren, zich door zijne bekwaamheid wist te verheffen
tot Doctor in de Godgeleerdheid en hoogleeraar en rektor van de
alomgekende Universiteit van Parijs, richtte in het jaar 1500 een
kollege in te Leuven, (1) om behoeftige doch verstandige jongens toe
te laten voorniet hun studiën te vervoorderen en tot den geestelijken
staat op te klimmen.

(1) Alsook te Mechelen, Kamerijk en Valenciën.

Dit armenkollege, gebouwd met verkregen penningen van rijke en edelmoedige lieden en onder de talrijke kolleges van de vermaarde Universiteit dier stad gerangschikt, steunde voorts op de giften van milddadige personen. Velen dezer stichtten geldbeurzen ten voordeele van arme jongens uit hun streek, die zij er naartoe stuurden. Alzoo rond het midden der zestiende eeuw had een Brabander uit Zundert, met name *Jacobus* (2) of *Joannes van Ostaeen*, twee beurzen gesticht voor twee arme jongens van Zundert of Brecht.

De E. H. Gregoris Donckers, (3) een welhebbend en vrijgevig man, die alhier 42 jaren pastoor geweest is, van 1619 tot 1661, en, wij kunnen niet anders denken, veel over had voor de studeerende jonkheid, voegde aan de beursstichting van J. van Ostaeen, dien wij door hem met zijn familienaam kennen, vier honderd gulden bij uitersten wil, den 18 Mei 1652, uitgedrukt *voor Jan Lodewijcx en Gabriël Cornelis Goossens, Schepenen van Wuestwesele. en Peeter van Beeck, secretaris des dorps ende heerlijkheijt*. Volgt hier het desbetreffend uittreksel van het testament *van heer ende meester Gregorius Donckaerts pastor deser parochie van Wuestwesele*, waarvan het wettelijk afschrift ten gemeentehuize berust.

« Item heeft alnoch gemaect ende gelegateert aen het Collegie van Standonck tot Louen alwaer de arme jongmans ordinarij sijn studerende de somme van vierhondert guldenen eens tot twintich stuivers den gulden gerekent ende dat tot augmentatie van sekere Borse die certijts aldaer is gefondeert bij sekeren persoon van Sundert genaempt geweest sijnde van Ostaeen tot welcke fondatie den heere testateur hem is gedraegende. »

De brave en meewarige geestelijke had geen hart om het arme studentenhuys te laten wachten tot het uur sloeg van zijn afscheiden.

Hij ondernam de reis naar Leuven en stelde een som van honderd twintig gulden den overste, armenvader geheeten, bij voorbate ter hand, afgekort op zijne testamentaire wilsbeschikking.

Hij ontsliep in den Heer in September 1661.

Tot uitvoerders van zijn laatsten wil waren door den erfflater bij testament aangesteld de heer onderpastoor Nicasius van Coeckhoven en de sekretaris voornoemd.

Eens de zaken van het sterfhuis uit de voeten, togen beiden op 13 April 1662 naar Leuven en namen de som van honderd tachtig gulden mede om aan den armenvader af te geven, *« hebbende eenhondert gl. om sekere redenen ingehouden. »*

Ziehier hoe de *« Rekeninghe bewijs ende reliqua (4) die welcken ... de ... executeurs vanden testamente ... voor heer Norbertus Der-*

(2) Vernoemd tusschen de weldoeners van Standonck's kollege : *Jacobus van Sundert, Brabantus condidit duas bursas*. [Analectes, 2e série. T. V, bl. 190] — Bij Molanus, [I, bl. 638] staat hij *Joannes van Sundaert* aangeteekend die *duas bursas pro duobus pauperibus ex Sundaert vel Brecht* stichtte.

(3) Alhoewel menige stukken van het archief van Ww., soms de heer pastoor zelf, *Donckaerts* schreven, houden wij het met de erfgenamen die *allen* de afrekeningen met de testamentuitvoerders *Donckers* onderteekenden.

(4) Het oorspronkelijke met de *« Naer Rekeninghe »*, een bundel van acht en zestig beschreven bladen, met de handteekens van pastoor Dervoort, van de uitvoerders en belanghebbenden, bevindt zich op het gemeentearchief.

hoort tegenwoordich pastor ... als daertoe gecommitteert sijnde van den Eerw. heer petrus vande Perre canonic der Cathedrale kercke van Antwerpen en zegeler van het selie Bisdom ... hebben gehadt, het voorbrengt :

« Inden iersten alsoo heer Gregorius Donckaert, zaliger bij sijn testamente hadde gelegateert aen t' collegie van Standonck tot Louen de somme van vier hondert guldenen eens ... ende dat denselien Heere ... bij sijn leuen daeroppe hadde getelt de somme van een hondert ende twintich guldenen soo hebben de rendanten den derthiensten Aprille des jaers xvj^o ende tweeentsestich, aldaer int voorschreuen kollegie noch getelt de somme van eenhondert ende tachtentich guldenen hebbende eenhondert gl. om sekere redenen ingehouden dus compt in uijtgeeff volgens de medegaende quictantie (5) de selie somme van
180.0

De rekenplichtigen bleven vier dagen weg en verteerden op de kosten van het sterfhuis viertien gulden zestien stuivers.

« Item den derthiensten aprilte te vooren anno voorschreuen hebben de rendanten tsamen geweest naer Louen om aldaer te betaelen het Legaet aen het collegio van Standonck ende verteirt in vier daeghen soo tot Louen als wech ende weder onderweeghen de somme van
14.16

Wat later trok de sekretaris *expresselijck* alleen naar Leuven om de achtergehouden honderd gulden over te tellen, en den heer Matthijs Boden die toen overste was, mogelijk over hetgeen hij meer medebracht ten gerieve van het kollege in te lichten. Hij rekende voor vacatie, *verteirde costen*, *schip ende wagenvracht* het sterfhuis aan de som van achttien gulden vier stuivers.

« Item al noch bij den secretaris ende den rendant betaelt tot Louen int collegie van Standonck in voldoeninge vande Legate aldaer bij den heer pastor zaliger gemaect de somme van hondert gl. volgens de medegaende quictantie, dus
jc gl.

Ende om de betaelinghe aldaer te doene ende metten oüerste van t' voors. Collegie te spreken is den voorschr. rendant *expresselijck* geweest naer Louen ende brought voor vacatie *verteirde costen*, *schip ende wagenvracht*, tsamen de somme van
xviij gl iiij st.

Uit de « Naer Rekeninghe ende Liquidatie ... nopende tsloth der voorstaende Rekeninghe. »

Daar de erfgenamen « *huijsraet ende meuble goederen ... verscheijde tennenwerck ende verscheijde parthijen lijnwaet, bedden ...* » onder hen deelden, en het overige wat hun niet aanstond den 21 September 1661 openbaar lieten verkoopen, bleven enkel nog de kleederen, de boeken en kerkelijk gerief over, dat den heer pastoor persoonlijk toe hoorde. Ongetwijfeld zal de overledene dit alles, van vroegertijd reeds voor het armenkollege bestemd, vóór zijn afsterven mondelings zijn erfgenamen gelast hebben het naar Leuven te doen vervoeren. Dit gebeurde per wagen en schip onder geleide en toezicht van sekretaris P. van Beeck.

P. v G.

(5) De « quictantien » zijn niet onder de hand gevallen.

De Schuttersgilden van Wuestwezel

I. — Het Kolveniers-, Bus- of Sint-Kristoffelsgild

(11^e en laatste vervolg.)

7. DE NAAMROLLEN DER GILDEBROEDERS.

Van de eerste kolfschutters bevat het G. B. de naamrol in sierlijk schrift opgemaakt door de bedreven sekretarishand van Peeter van Beeck. Verstrikt in de oneindige *item's* zijner rekenbundels, vangt hij onbedacht het opschrift aan met dit onnoozel woordje.

1. *Item allen guldenbroeder(s) naergenomtte ende te boeck gestelt den 25 Januari 1673 soo wel de gene die van eerst af in de gulde geweest sijn als naerdatom.*

*Jan Peeter Beijaerts, als gecoosen
Hoofman voor Joncker Jacobus van der
Reijdt.*

*Jan Janssen Loedewijcx. 1.
Cornelis Luijcx deken van desen
jaere.*

*Adriaen Henderick van Looveren, hal-
feris.*

Bertel Cor. Lambrechts.

Jan Hevelmans.

Gabreel Jan Cor. Goossens.

Willem Janssen Leijx.

Sijmon Adriaen Sijmons, knaep.

Cor. Peeter Beijaerts.

Cor. Cor. Pauwels.

Willem Cor. Pauwels.

Willem Peeter Beijaerts.

Jan Adriaenssen van Pelt.

Gabreel Geert Janssen Luijcx.

Michghiel Jacob Janssen.

Cor. Mattijs Goetstouwers.

Jan Adriaenssen van Staey.

Jan Augustijns. Janssen 2.

Pauwels Willem Pauwels.

Nicolaes Jacob Claessen.

Jan Sijmons Quorijnus.

Huijbrecht Sijmons.

Peeter Willem Pauwels.

Antoni Peeter Antonissen.

Jacob Bertels van Looveren. 3.

Henderick van Riel.

Jacob Laurijs Dickus.

Cornelis Peeter Cor. Antonissen.

Gabreel Nicolaes van Dooren.

Hendricks Valentinus. 4.

Jan Hendrick Antonissen.

Jan Aerts Janssen.

Laurijs Adriaen Versportten.

Adriaen Jacob Paechters.

Gabreel Geert Frans vander Buijten.

Kersten Driessen.

Huijbrecht Adriaenssen.

Jacob Anthonis Geerts.

Gabreel Mattijs Goetstouwers. 5.

Aan deze eerste naamrol ontbreken voorzeker :

Cor. Anthonis Daemen alias Weerts 6.

Gheert Leenders. 7.

Peeter Adriaen Cornelissen. 8.

Jan Cor. Jans de Jonge. 9.

1. Door een andere hand tusschengelascht.

2. 3. Beide familienamen uit het G. B. bijgehaald.

4. *Vaelenthijns.*

5. De twee laatsten bijgeschreven.

6. Dienstdoende deken van 1665-66, nog getuige bij de vereffening der gilde-rekening van 1674-75.

7. Deken van evengenoemd dienstjaar.

8. *Scheijdde uijt dese gulde in 1675.*

9. Dd. deken van 1669-70; overleed in Meij 1673.

Naerdatom is deze naamrol verder niet aangevuld.

Het opstellen van het vervolg der gildebroeders die van 1673 tot 1694 onder den eersten hoofdman Jan Peeter Beijers bij eedaflegging zijn ingelijfd, drong zich volledigheidshalve op.

Daartoe lagen de gilderekeningen ons ter hand van af het eerste dienstjaar 1674-75, dat de inkomsten en uitgaven breedvoerig mededeelt, en het *incoemghelt van eenen incomelinck, van ingecomen gueldenbroeders met naemen geteeckent, van drij, sessen of verscheijde incomelinghen hier naer genoemt*, met naam en voornamen schier jaar voor jaar tot in 1759-60 vermeldt.

Zes namen achten wij ons gerechtigd aan het hoofd te plaatsen van gildebroeders waarvan de eerste in 1675 den Koningsvogel schoot en de overige in volgende jaren het dekenschap bedienden. Zij zijn niet geboekt. Wij weten hun intrede niet thuis te wijzen dan in het gildejaar 1673-74 dat in de rijen der ingeschreven busschietters der eerste jaren een leemte liet die daarmede volzet is. Wij brengen het intredingsjaar en de bladzijden bij, waar de namen evenals die van de overige rollen in het G. B. voorkomen, en veroorloven ons de voor- en geslachtsnamen met hoofdletter geregeld te schrijven.

2. De aanwinsten onder hoofdman Jan Beijers van 1673 tot 1694.

1673-74. <i>Peeter vander Schueren.</i>	<i>Willem Matijs Goetstouwers.</i>	
<i>Peeter van Velthoven.</i>	<i>Adriaen Anthonis Damen.</i>	115
<i>Cor. Peeter Cornelissen.</i>	1680-81. <i>Cornels Aertsen.</i>	118
<i>Gabreel Gheert Sijmoen Luijcx.</i>	1681-82. <i>Jan Cornelis van Pul.</i>	
<i>Adriaen Anthonis Daemen.</i>	<i>Melsen Antoni Melssens.</i>	
<i>Franck Aert Verschueren.</i>	<i>Adriaen van Tuerenhout.</i>	
1674-75. <i>Aerdt Cornels Graeu.</i>	<i>Jacop Peeters van Puel.</i>	121
<i>Jan Huijbraes van Tolhuijsen.</i>	1682-83. <i>Jan Laeuwereijssen.</i>	128
<i>Joes Jan Joossens.</i>	1683-84. <i>Niclaes Corneels Soetens.</i>	
1675-76. <i>Peeter Jan Beijers.</i>	<i>Niclaes Adriaen de Woelff.</i>	
<i>Peeter vande Keijbus.</i>	<i>Peeter Sijmons.</i>	
<i>Frans Corneels Francken.</i>	<i>Fransies Jan Joessen.</i>	
<i>Sijmon Adriaen Sijmons.</i>	<i>Jan Gheert vander Buijten.</i>	
<i>Jan Rommens, smidt.</i>	<i>Jan Pauwels.</i>	131
<i>Corneels Pauwels, smidt van Calmhoudt.</i>	1684-85. <i>Gabreel vande Keeijbus.</i>	
<i>Huijbracht Janssen van Dooren.</i>	<i>Isaack Jaecoeps.</i>	
<i>Peeter Gheerterts 11. Coppens.</i>	<i>Adriaen Jan Heeuvelmans.</i>	
<i>Peeter Jacob Geerts.</i>	<i>Adriaen Bertel Adriaenssen.</i>	
<i>Willem Willem Aughestijns.</i>	<i>Thomaes Peeter Nuijets.</i>	
1676-77. <i>Corneels Willem Matijcs van Aerde.</i>	<i>Jan Huijbr. Adriaenssen.</i>	136
<i>Huijbrecht Thoomans vande Langherijdt.</i>	1685-86. <i>Anthonis Jan Roemmens.</i>	
1678-79. <i>Willem Matijs van Aerde...</i>	<i>Jan vander Benijn.</i>	
<i>sijnen soone.</i>	<i>Wouter Raets.</i>	
1679-80. <i>Adriaen Huijbraechs van Tolhuijsen.</i>	<i>Jan Goolenaer.</i>	12.
<i>Jacob Peeter Jacops</i>	1686-87. <i>Gheert Looijs.</i>	
	<i>Peeter Meens Tacck</i>	
	<i>Adriaen Sijmoens.</i>	141
	1687-88. <i>Tadoor Kerckmans.</i>	
	<i>Bertelmeus Tackx.</i>	145

10. Elders in het G. B. *Schraeu*, Schrauwen.

11. *Gheert Aerts*. De familienaam Coppens verder aangetroffen.

12. De rekening van 1685-86 vermeldt enkel *ontfaenck van vier incomen gueldenbroeders*. De twee eersten zijn tusschen de geboeten van het dienstjaar 1689-90 bl. 153 uitgehaald; de twee laatsten tusschen die van 1712-13, bl. 196.

1689-90. <i>Jan Coerneels Adriaenssen.</i>
<i>Peeter Huijbraecht Adriaenssen</i>
<i>Jan Meeues Taeckx.</i>
<i>Corneels Corneels van Chaem.</i>
<i>Coerneels Jan Roemmens.</i> 153	1691-92. <i>Hendrick Coernels de Croem.</i>
<i>Aughesteijn Jan Aughesteijns.</i>
<i>Anthoeni Coerneels Sijmoens.</i>
<i>Jonaes Schellen.</i> 13. 163
1690-91. <i>Cornels Jan Janssen.</i>
<i>Peeter Peeter Luijcx.</i> 160	1693-94. <i>Jan Coernels Beijers.</i>
<i>Anthoni Boocns.</i> 170

De acht naamrollen die volgen, door de hoofdmannen of dezer plaatsinnemenden zorgvuldig bijgehouden, bekleeden evenals de rol van 1673 de laatste bladzijden van het G. B. Ze komen op eenige namen na opvallend overeen met de opgaven der rekeningen.

3. *In comelinge van de gulde van den jaer 1695 die Adriaen van Looveren hooftman van de gulden den eedt heeft afgenomen.*

1694-95. <i>Jan Adriaen van Looveren.</i>
<i>Wouter Francken.</i>
<i>Dierck Jan Augustijns.</i>
<i>Jan Perlo.</i>
<i>Jan Jacob Baestaens, koernet</i>
<i>gemaeck(t).</i>
<i>Laureijs van Tuerehout.</i> 172
<i>Adr. Janssen van Staeijen.</i> 14.
<i>Adr. Cornelis Adriaenssen.</i> 15.	<i>Peeter Jan Paulus.</i>
<i>Wouter Jan Paulus.</i>
1705-06. <i>Sijmon de Clerck.</i>
<i>Gabrel Cornelis Peeters.</i>
<i>Cornelis Peeter Geerts.</i>
<i>Peeter Gaegelmans.</i>
<i>Baestaen Jan Bode.</i>
<i>Jan vande Wouwer.</i>
<i>Peeter Cornelis Nuijs.</i>
1695-96. <i>Cornelis Jan Augustijns.</i>
<i>Adriaen Huijbrachts van de</i>
<i>Langherijet.</i> 176	1706-07. <i>Peeter Cor. Peeters.</i>
<i>Peeter Jacob Peeters.</i>
<i>Jacob van Velthoven.</i>
<i>Antonie Jacobs Peeters.</i>
<i>Cornelis Jan Sijmons.</i>
1696-97. <i>Adriaen Janssen van Pelt.</i>
<i>Willem Jan Laureijssen.</i>
<i>Jan Cor. Goetstouwers.</i>
<i>Francis Joee Neel Jans.</i>
<i>Jan Do Joessen van Hees.</i> 180	1711-12. <i>Adriaen Jacobs van Looveren.</i>
<i>Adr. Cornelissen alias Knaep-</i>
<i>kens.</i>
1697-98. <i>Jan Jacob van Ostaeijen, smiet.</i>
<i>Dielis Janssen van Geijstel.</i>
<i>Jacob Baestaens.</i>
<i>Jan Michgiel Jacob Janssens.</i>
<i>Peeter Hendrick van Riel.</i>
<i>Leenaert Peeter Fliepssen.</i> 184	1712-13. <i>Jan Jacob van Looveren.</i> 196
1713-14. <i>Adriaen Cornelis Janssen.</i> 198
1714-15. <i>Antonie vande Wouwer.</i>
<i>Jan Peeter Beijers.</i>
<i>Geert Peeter Sijmons.</i>
<i>Sijmons Peeter Sijmons.</i>
<i>Peeter de Croem.</i>
<i>Peeter Kerckmans.</i>
<i>Peeter Adriaen Daemen.</i> 17.
<i>Hendrick Boocns.</i> 200
1698-99. <i>Aert Janssen Boegaers.</i>
<i>Antonis Hevelmans.</i>
<i>Cor. Jan Jacob alas (alias)</i>
<i>Backer.</i> 16. 187	1715-16. <i>Aert Gaelmans.</i> 18. 203
1716-17. <i>Peeter Meeussen, smiet.</i>
<i>Jacobus Janssen Luijcx.</i>
<i>Peeter Peeter Beijers.</i> 205
1703-04. <i>Peeter Cor. van Hoeijdonck.</i>
1704-05. <i>Jacob Jan Heuvelmans.</i>
<i>Antoni Heuvelmans.</i>
<i>Matteijs Vorsselmans.</i>
<i>Jan Laurijssen Verspoertten.</i>
<i>Peeter van Reute.</i>
<i>Jan Cornelis van Velthoven.</i>
<i>Adriaen Jan Aerts.</i>
<i>Cornelis Janssen Boede.</i>
<i>Sijmon Huijbrach Sijmons.</i>	1717-18. <i>Bertel Peeter v. Velthoven.</i> 208
1718-19. <i>Peeter Melsens Anthonissen.</i>
<i>Cor. Peeter vande Keijbus.</i>
<i>Huijbrach Willem Leeijs.</i> 210
1719-20. <i>Laur. Jacobs Anthonissen.</i> 212
1720-21. <i>Michiel Leenaerts.</i> 214

13. Waarschijnlijk een toenaam. Eigenlijk heet hij Jonas Goetschalck.
14. In het G. B. op het jaar 1696-97 ingeschreven.
15. Niet in het G. B.
16. Van 1700 tot 1712 geeft het geen melding van inkomelingen. De rekeningen zijn *altmael op een klaet uijtgetrocken.*
17. Bijgevoegd uit het G. B.
18. *Gaelmans, Galemans = Gagelmans.*

4. Incomelingen die bij Jan Cor. Beijers als hooftman van de Cloveniers gulde inden jaere 1729 sijnde als volgt.

1728-29. Peeter Wilm Leijs.	Jacobus Francken.
Peeter Jan Stuijts.	Jan Hendrick Boons.
Jan Aerden. 19. 232	Adriaen van Gestel.
1729-30. Peeter de Krom.	Jan Verelst.
Huijbrecht van Hoijsdonck.	Jan Gevonnen.
Antoni Jan Stuijts.	Adriaen van Tolhuijsen.
Cornelis Jan Beijers	Adriaen vanden Bleeken.
Jan Hendrick de Crom. 20 234	Jacob Jan Tackx.
1730-31. Cornelis Jan Michielsens.	Adriaen Antoni Daemen.
Jan Andries Aerden. 236	Jacop van Hoijsdonck.
1731-32. Jan van Tollhuijsen.	Cornelis Leenaert Wouters. 250
Gabreel Jacop Lambrechts. 238	1739-40. Bertel Adriaen van Stacijen.
1733-34. Matthijs Corn. Mattijns. 242	Dierck Bennebroeck.
1734-35. Jan Cornelis Augustijns de	Fransus Francken. 252
Bie. 244	1740-41. Adriaen Hendrick de Croem. 21
1735-36. Dingeman v. Broeckhoven. 240	Wilm van Hoijsdonck.
1737-38. Jan Rommens. halve man.	Scharens 22. van Hoijsdonck.
Gabreel Peeter Arenuijts, halve	Adriaen van Hoijsdonck.
man.	Jacobus van Velthoven.
Peeter Cor. Boden.	Gabreel Sijmons.
Peeter Boons.	Adriaen van Staijen.
Cornelis Jan van Looveren.	Peeter Cor. Matijns.
Jan Cornelis Boden.	Wilm Augustijns.
Hendrick Adriaen van den	Adriaen Peeter Jans. 256
Bleeken.	1741-42. Peeter Cornelis Deckers.
Cornelis van Ostacijen.	Jan van Gestel.
Huijbrecht Sijmon Huijbrecht.	Aert van Bael. 259
Peeter Gabreel Peeters.	1742-43. Jan Dijkmans, mester.
Jan Cor. van Tuerenhout. 248	Jan Laueijs van Ostacijen.
1738-39. Peeter Canterijn.	Huijbrecht Adriaen van de
Francus van den Wouwer.	Langherijdt.
Hendrick van Riel.	Jan Hendrick Lambrechts. 262
Jacop Adriaen van Looveren.	1743-44. Aert Cornelis Aerts. 265

5. Dit zijn de inkomelinghen bij mij Sijmon Peeter Sijmons als hooftman van de Cloveniers gulde in het jaer 1745 als volgt :

1745-46. Willem Adriaen van Looveren	Cornelis Cornelis Mighielsens.
272	Cornelis Peeter Cornelissen.
1748-49. Janus Sijmon Sijmons. 23.	Peeter Dilis van Gestel.
Cornelis Adriaen van Looveren.	Huijbrecht Cornelis Boden.
Jan Janssen Sijmons smit.	Peeter Jan Dierck Augustijns
Jacob Cornelis Verheijden.	278
Peeter Cornelis van Thillo. 276	1750-51. Codnelis Gabreel Peeters. 24.
1749-50. Jan Gabreel Peeters.	Jan Cornelis Beijers.
Jan Cornelis Mighielsens.	Peeter Jan Leijs.
Denijs Peeter Daemen.	Cornelis Jan Melsens.
Jan Willem van Hoijsdonck.	Jan Adriaen Simons.
Willem Jan Leijs.	Peeter Peeter Galemans. 280

19. Deze drie in het G. B. niet vernoemd.

20. Deze laatste er bijgevoegd, aangetroffen in het G. B.

21. In dezes plaats geeft het G. B. op Jan Dirk Austens (Augustijns).

22. Karel Schaerl. in het G. B.

23. 24. De vijf en ses incomelinghen van 1748-49 en 1750-51 staan in het G. B. niet opgenoemd.

6. Dit zijn de incomelingen bij mij Huijbrecht van de Langerijt als hooftman van de Cloveniers gulde van Weestwesel.

1751-52. Bertel Adriaen van Looveren.	1756-57. Willem Peeter Leijs.	292
Cornelis Huijbrecht van Hoeijdonck.	1757-58. Jan van Ostacijen voor eenen halven maen.	
1752-53. Jan Peeter Gagelmans. 25.	Cornelis Peeter Leijs.	
1753-54. Adriaen Mathijs Mathijssen.	Cornelis Peeter Boden.	
Cornelis Jan Rommens.	Peeter Adriaen Simons.	294
Jan Gabreel Lambrechts. 286		

7. De volgenden zijn ingekomen onder hoofdman Peeter Cornelis Boden. Hun namen sluiten zich onmiddellijk aan bij de voorgaanden.

1758-59. Adriaen Adriaen Janssen. 26.	Jan Peeter Boden.
Andries Jan Aerden.	Huijbrecht Jan van Thillo.
Jan Jansen van Gestel. 296	Mateijs Jan Goessens.
1759-60. Jan Wouter Raets.	Peeter Dingeman van Broeckhoven.
Jacob Jan van Gestel.	
Diels Jacob Francken. 298	1770-71. Bertel Bertel van Stacijen.
1762-63. Jan Adriaen Godtstaeyers. 27.	1771-72. Jacob Cornelis Schoepen.
Anto(nis) Peeter Galemans.	Mateijs Cornelis Bogaerts.
Peeter Peeter van Riel.	Michiel Jan Augustijns.
1763-64. Jan Verhoeven.	1774-75. Francus Hofkens.
Jan Bertel van Stacij.	1775-76. Peeter Hoegaerts.
Peeter Peeter van Stacij.	Cornelis Gabriel Peeters.
Cornelis Ooms.	Michiel Bertel van Stacijen.
1764-65. Jan Peeter Leijs.	1776-77. Jacobus Maeteijssen.
1766-67. Adriaen van den Bleeken.	Jan Jan vander Jonckheijt.
Peeter Corn. Beijjaerts.	Adriaen Neijs.
Fliet Peeter Canterijn.	Simon Huijbrecht Siemons.
1768-69. Peeter Peeter Boden.	1778-79. Jan Vinck.
Jacobus van Abbeneij.	Willem van Aerden.
Adriaen van Stacij.	Heijnderick Bertel van Stacijen
Adriaen Willem Greefs.	Amatus Antoni van Opdorp.
1769-70. Antonie Smidts.	Geeraert van de Riel.
Jan Jacob van de Keijbus.	Peeter Jacob Francken.
Jan Batist Cornelis v. Looveren	

8. Diet seijn de Incomelinge beij Cor. Gab. Peeters hofman van de Cloveniers gulde van West Weesel.

1780-81. Peeter Gabriel Peeters.	Bertel Cor. van Looveren.
1781-82. Cornelis Veron.	Adriaen Cor. van Looveren.
Joannes Loomans.	Peeter van Camp.
Corijn van Velthoven.	Jan Jan Tackx.
Peeter van Velthoven.	1788-89. Peeter Jan Simons.
Peeter van Velthoven. 28.	Fransus Hofkens.
Cornelis van Looveren.	1790-91. Peeter Cor. Peeters.
Diels van Gestel.	Mateijs Adriaen Mathijssen.
Joannes Canterijn.	Adriaen Adriaen van Gestel.
1783-84. Jan Jan Siemons.	Jacobus Jan van Gestel.
Jan Peeter Peeters.	Peeter Anto. Gagelmans.
1786-87. Peeter Cor. van Looveren.	1791-92. Peeter Jacobus van Appencij.

25. 26. Ook niet met naemen geteeckent.

27. Goetstouwers.

28. Moet ongetwijfeld Peeter van den Broeck zijn die dit jaar den hoogvogel afwipte.

9. De namen der ingekomen gildebroeders tijdens het ledigstaar. van het hoofdmanschap volgen onmiddellijk.

1796-97. <i>Jan Adriaen vanden Bleeken.</i>	1799-1800. <i>Cornelis Cor. Lenaers.</i>
<i>Jacobus Antoni Gagelmans.</i>	1800-01. <i>Peeter Jan Daemen.</i>
<i>Wilm Huijbrecht Siemons.</i>	<i>Wilelmus van Looveren.</i>
1797-98. <i>Jan Francus Vorsselmans.</i>	<i>Cornelis Magielsens.</i>
<i>Adriaen Mathijs Borgers.</i>	<i>Peeter Adriaen Janssen.</i>
<i>Henderick de Groot.</i>	<i>Peeter Jan van Opdorp.</i>
1798-99. <i>Henderick Snellaers.</i>	<i>Jan Lucas Peeters.</i>
<i>Willem Rombauts.</i>	

10. Dit zijn de inkomelinge bij *Adriaen van Gestel* hofman geworden in den jaeren 1802.

1802-03. <i>Claus van Looveren.</i>	1811-12. <i>Anthonie van Opdorp.</i>
<i>Antonis Loijmans.</i>	<i>Jacobus Adriaen Francken.</i>
<i>Jan Staepels.</i>	<i>Joannes Hofkens.</i>
<i>Peeter Cornelis Rommens.</i>	<i>Cornelis Vinck.</i>
1804-05. <i>Jan Willem Aerden.</i>	1812-13. <i>Jacobus van Ginneken.</i>
<i>Jacobus Tollenaers.</i>	<i>Theodor Lenaerts.</i>
<i>Peeter Jan vande Woutwer.</i>	1814-15. <i>Petrus Boden.</i>
1807-08. <i>Elmus van den Blecken.</i>	<i>Petrus van den Broeck.</i>
<i>Peeter Francken.</i>	<i>Fransus van Looveren.</i>
1808-09. <i>Peeter Jan Beijers.</i>	<i>Fransus van Gestel.</i>
<i>Hendrik van den Broeck.</i>	
<i>Adriaen van Tichelt.</i>	<i>Antonis Porgaska. 29</i>
<i>Jan Bertel van Looveren.</i>	

Van hier af hebben de hoofdmannen de naamrollen der Kolve-
niers niet meer aangevuld en alzoo de opvolging gebroken.

De vijf, zes lijsten oude en nieuwe leden, bij de herhaalde po-
gingen ter heropbeuring van het kwijnende gild of ter gelegenheid
van hernomen schuttersfeesten opgesteld en ingeschreven, missen de
volledigheid der vroegere tijden.

Wij ontzien de moeite de uiterst vervelende naamopsommingen
verder te rekken en laten het tweehonderdtal overige S. Kristoffels-
mannen voor latere vervollediging in het G. B.

P. v. G.

29. Deze naam is hier alleen nog toegevoegd op het jaar 1823.

ERRATA

In de voorgaande aflevering te verbeteren a. u b. blz. 12, voor-
laatste regel : *hekele*; blz. 13, 1^e regel : een *nyeu tresoer*; 5^e regel :
eenen minsel; 6^e regel : een *hoech* scrynken.

J. G. A. Hogerlinden, hoofdkom. gemeentesekretaris, Arnhem (Holland).
 Aug. Janssens, leeraar, Oude Kerkstraat, 29, Antwerpen.
 Fr. Janssens, Turnhoutsche baan, 125, Borgerhout.
 Jan Kenis, Westdoorn.
 J. Kenis, gemeentesekretaris, Reeth.
 Mevr. W. Koch de Gooreind, kasteel van Gooreind.
 Hub. Kunst, onderwijzer, Neerstraat, 18, Roermond (Holland).
 Leo Kuylen, Oorderenweg, 1, Eeckeren.
 A. Leenaerts, Walenstraat, 44, Antwerpen.
 Jos Leys, Dorp, 135.
 L. Lucas, Olmendreef, Cappellen.
 Louis Maes, kunst- en kerkmeubelen, Sint-Lenaarts.
 G. Mariën, Exterlaar, 109, Berchem.
 Karel Meerbergen, prov. raadslid, Osystraat, 24, Antwerpen.
 M. Mertens, Cogels-Osylei, Berchem.
 Leo Michiels-Van Beeck, schoolopziener, Cappellen.
 E. Moors, Floralei, Oude-God.
 M. Moors, onderwijzeres, Merxplas.
 Jos. Mortelmans, Berthoutstraat, 22, Berchem.
 P. J. Nuytemans, Klein Gooreind.
 A. Ooms, Viersel.
 V. Ortenzi, Oude Koornmarkt, 58, Antwerpen.
 J. Peeraer, oud-schoolhoofd, Zundert (Nederl.)
 Const. Peeters, Dorp, 174.
 Edward Peeters, Pyckestraat, 21, Antwerpen.
 Flor. Peeters, sigarenfabrikant.
 E. H. F. Peeters, pastoor, Oosterhout (Holland).
 Louis Peeters, Hoevenschebaan, 6-8, Cappellen.
 René Peeters, fotograaf.
 R. Peeters, Oedenkovenstraat, 25, Borgerhout.
 Fl. Pellaers, Kleine Beerstraat, 30, Antwerpen.
 L. Pellaers-Van Beeck, Doornboomstraat, Hove.
 Edw. Pourbaix, brouwer, Gooreind.
 A. Ribbens, onderwijzer.
 Victor Ribbens, Achterbroeck.
 Dr. L. Schöller, St. Pietersnieuwstraat, 37, Gent.
 Jos. Snepvangers, Lange Leemstraat, 73, Antwerpen.
 Willem Snepvangers, Dorp.
 Jhr. Mr. M. W. Snoeck, Koestraat, 8, Zwolle (Holland).
 Lod. Staepels, schilder.
 L. Stroobant, Absheide, Beersse.
 Frans Tiebos, Rudolfstraat, 11, Antwerpen.
 Louis Tiebos, Rudolfstraat, 9, Antwerpen.
 Eugene Van Beeck, gemeentesekretaris.
 Jul. Van Beeck, Handelslei.
 Wed. L. Van Beeck, Maarschalk Fochlaan, 88, Schaarbeek.
 E. H. Dr. Van Dregt, pastoor, Nieuwmoer.
 E. H. Van Bueren, pastoor, Borsbeek.
 Karel Van den Branden, Esschen-Wildert.
 J. Van den Broek, gemeentesekretaris, Loenhout.
 E. H. A. Van den Heuvel, St. Pieterstraat, 1, Luik.
 Henri Van den Heuvel, aannemer.
 Wed. J. Van den Heuvel en Kinderen, Hôtel « De Ster ».
 E. H. Lod. Van der Jonckheyd, leeraar, Hoogstraten.
 Neel Van Deuren, Milisstraat, 48, Antwerpen.
 Prof. Dr H. J. Van de Weyer, hoogl., Schreurevest, 29, Heverlee.
 Alf. Van de Wiele, Van Schoorstraat, 99, Schaarbeek.
 J. Van Elsacker, Duffelaerhof, Achterbroeck.
 E. H. J. van Genck, pastoor, Achtmaal-Zundert (Holland).
 V. Van Himbergen, gemeentesekretaris, Ravels.
 J. G. A. van Hogerlinden, Arnhem (Holland).
 E. H. Van Horenbeek, pastoor, Gooreind.
 Frans Van Hoydonck, onderwijzer, Sint-Lenaarts.
 Frans Van Hoydonck-Hens, brouwer, Wernhout-Zundert (Holl.)
 Jozef Van Hoydonck, gemeentebediende.
 Michel Van Hoydonck, kantoor.
 Wed. Van Laerhoven-Van Beeck, Gemeentepark.
 Wed. Fr. Van Looveren, Dorp.
 H. Vanmassenhove, ontvanger tolrechten.
 Al. Van Oers, Rich. Neyberghlaan, 46, Brussel.
 Baron L. van Pottelsberghe de la Potterie, Melle.
 Barones L. van Pottelsberghe de la Potterie, kasteel « Sterbosch ».
 A. Van Pul, rijksveearts.
 E. H. J. Van Roey, onderpastoor, Esschen.
 Dirk Vansina, Markgravestraat, 14, Antwerpen.
 F. Van Thillo, Handelslei.
 J. D. H. van Uden, Rijksstraatweg, 208, Haarlem (Holland).
 J. Van Uytbergen, du Fourneustraart, 29, Berchem.

J. Van Wyck, Vinkenstraat 30, Antwerpen.
 Mme. We. Th. Verellen, Posterijhof, Gooreind.
 Modest Verellen, wisselagent, Calmpthout.
 Eug. Verheyen, Van Beersstraat, 6, Antwerpen.
 Ern. Verlooy, villa « 't Heibieke », Brasschaat-Polygoon.
 J. Verstraelen, Vrijheid, Hoogstraten.
 E. H. Verstreken, kapelaan, Sterbosch.
 Al. Vervoort, Mutsaertstraat, 38, Antwerpen.
 Constant Vervoort, postontvanger.
 Fr. Wouters, Lessiusstraat, Brecht.

LEDEN :

Alf. Akkermans, Bleeken.	E. J. Ossenblok, S' Mattheusstraat, 11, Borgerhout.
J. Appelian, Van de Wiellei, 54, Brasschaat.	Frans Paelinckx, Achterbrug.
L. Bervoets, Van den Houde's lei, 3, Deurne.	Frans Paelinckx, Steenweg Nieuwmoer.
Alois Blommaert.	Flor. Peeters, St-Annagesticht, Berchem.
Corn. Boden, Westdoorn.	Frans Peeters, onderwijzer, Esschen.
Frans Boden, Westdoorn.	Jan Peeters, hovenier, Calmpthout.
D. Boen, Kerkeneind, Calmpthout.	Jan Peeters, Processieweg, St. Lenaarts.
Louis Boeren, bakker, Ste-Mariaburg.	K. Peeters, Dorp, 130.
Fr. Bresseleers, onderwijzer, Eekeren-Donk.	Maria Peeters, Bestuurster Naad- en Snij-school.
L. Bresseleers, onderwijzer, Loenhout.	E. H. Philippen, archivaris Commissie Openb. Onderstand, Antwerpen.
V. Breugelmans, Achterbrug, 220.	Hendrik Pockelé, gemeentebediende.
J. Carpentier, Dorp.	Louis Pockelé, trambediende.
J. Cornelissen, Eikblokstraat, 19, Deurne.	W. Poppelaars, Gooreind.
L. Cornelissen, Heyslagschebaan, Brasschaat.	E. H. Dr Floris Prims, archivaris, Antwerpen.
H. De Bièvre, drukker, Schooten.	Karel Roelands, Kruisweg, 267.
Jan De Clerck, onderwijzer, Schooten.	J. Roelen, Baan, 173.
E. H. Th. De Molder, pastoor, Oostmalle.	L. Schrijvers, provinciaal raadslid, Gooreind.
E. H. F. De Ridder, pastoor, Hombeek.	E. Somers, Van Praetlei, 34, Merxem.
G. De Ridder, Architect, Lozanastr. 90, Antwerpen.	E. H. L. Soons, Onderpastoor, Santhoven.
R. De Roover, Heermanstraat, 5, Merxem.	Alfons Staepels, Kruisweg.
Ed. De Vrin, Edelinckstraat, 24, Antwerpen.	Dr. R. Sterckens, Platanenstraat, 13, Brussel.
Dierckxens, Statiestraat, Esschen.	Fr. Stevens, Gooreind.
J. Dupont, Augustynenstraat, Antwerpen.	Em. Torreele, Archivaris, Hoogstraten.
C. Elst, Van Vaerenbergstraat, 6, Berchem.	A. Van Cuyck, Ten Eeckhovelei, 10, Deurne.
Adr. Francken, Baan.	P. J. Van de Locht, Gasthuis, Gooreind.
L. Francken, Gasthuishoevestr. 25 Merxem.	Frans Van den Bergh, Ginhaven.
Mme E. Frison, Lange Van Peltstraat, 32, Antwerpen	P. Van den Broeck, Molenstraat, 112.
Em. Goetstouwers, Calmpth. steenweg.	P. Van den Broeck, Hamme (O. VI.).
Felix Goris, Handelslei.	Arn. Van de Put, Gooreind.
J. Govaers, Korte Van Peltstraat, 15, Antwerpen.	Alf. Van der Jonckheyd, Dorp, 111.
M. Haesaert, Kerkeneind, 73, Calmpthout.	Corn. Van der Jonckheyd, Handelslei.
Jul. Hens, Dorp,	Van der Smissen, Lange Loobroeckstraat, 220 Antwerpen.
Louis Hens, provinciaal raadslid, Pulderbosch.	Cl. Vandoninck, onderwijzer, Meerhout-Gestel.
Jan Hertoghs, Handelslei.	H. Van Dyck, brouwer, Loenhout.
Alf. Herrygers, Kruisweg,	J. Van Tichelt, Bredabaan.
Jan Herrygers, Paal,	Louis Van Geel, Dorp, 178.
E. H. Hicguet, kasteel Groenendaal, Merxem	Fernand Van Gelder, Jean d'Ardennestraat, 50, Brussel.
E. H. Kanunnik Jansen, O. P. archivaris der stad Turnhout.	Math. Van Gils, Heiken, 205.
H. Kanora, Hofstraat, 33, Eekeren.	Em. Van Heurck, Helenalei 26, Antwerpen.
C. Kerremans, Handelslei,	Em. Van Hoeydonck, Polderstraat, 194.
J. Kockx, Van der Keilenstr., 34, Antwerpen.	K. Van Hoydonck, Beersgat.
E. H. Kanunnik J. Laenen, archivaris v. h. Aartsbisdom, Mechelen.	Jozef Van Looveren, Breikelen.
E. H. J. Lauwereys, leeraar, Hoogstraten.	Jozef Van Looveren, Baan, 95.
Jan Leenaerts, Eikestraat, 9, Berchem.	Louis van Looveren, Breikelen.
Jozef Leenaerts, Baan.	V. Van Nueten, landbouwingenieur, Esschen.
E. H. J. Leys, Oude Baan.	Jozef Van Oevelen, Achterbroek.
Louis Luyckx, Beersgat, 99.	M. Verhoeven, Donckschesteenweg, Brasschaat.
G. Meeusen, gemeentearchivaris, Esschen.	Theofiel Verellen, brouwer.
Fr. Meeussen, melkerijbestuurder, Loenhout.	Corn. Vermeiren, Kl. Biest.
M. Meylaerts, Posterijhof, Gooreind.	Jan Verstraelen-Cox, Dorp.
Corn. Neys, Heiken.	Karel Vervoort, bediende.
F. Nickmans, V. d. Wervestr. 61, Antwerpen.	Em. Vrancken, Scheepswerfstr. 21, Hoboken.
Aug. Oerlemans, Loenhout.	R. Wagner, Lieve Vrouwstraat, 48, Eekeren.
Fr. Oerlemans, Dorp,	Alf. Weygers, Handelslei.
	Alf. Wouters, notaris, Merxplas.

Te verkrijgen op het Sekretariaat van den Oudheidkundigen Kring:
Overzicht der Dagbladpers. (Gelegenheidsnum. van *Wesalia*) 2,— fr.
Verschenen jaargangen Wesalia 7,50 fr.